

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PLÁN

Základní školy Kostelec nad Černými lesy

školní rok 2024-2025

**Základní škola Kostelec nad Černými lesy, nám. Smiřických 33,
281 63 Kostelec nad Černými lesy**

tel.: 321 697 228; e-mail: reditelna@zskncl.cz;

[http: www.zskncl.cz](http://www.zskncl.cz)

1. Charakteristika školy

Naše škola má tři budovy. Hlavní budova je přístupná z náměstí, budova školní jídelny se dvěma třídami a modulární škola se čtyřmi třídami je v otevřeném areálu zahrady a školního dvora. Školu navštěvují děti z Kostelce nad Černými lesy a z dalších dvanácti spádových obcí.

Předností naší školy v oblasti prevence je možnost pro žáky, učitele a rodiče využít služby školního psychologa, který do školy dochází tři dny v týdnu. K žákům se specifickými potřebami přistupujeme individuálně. Další výhodou je bezbariérovost všech učeben.

Škola nabízí žákům volnočasové aktivity, které organizuje ve školních prostorách. Například pěvecký sbor, keramický kroužek, výtvarné techniky, pohybové hry, angličtinu, orientační běh, basketbal, rybaření, aerobic a moderní tance, fotbal, kroužek robotiky a přípravu na talentové zkoušky na střední školy.

Úzce spolupracujeme s krajským a okresním koordinátorem prevence Mgr. Sládkovou a Mgr. Hauzarovou a pedagogicko—psychologickou poradnou v Benešově.

	Počet tříd	Počet dětí/žáků
1. ročník	4	109
2. ročník	4	111
3. ročník	4	92
4. ročník	4	103
5. ročník	4	118
6. ročník	4	104
7. ročník	4	102
8. ročník	3	88
9. ročník	5	120

2. Analýza současného stavu na základě evaluace

2.1 Žáci

Jelikož jsme v minulém období nejčastěji řešili problémy s používáním legálních návykových látek, jako jsou elektronické cigarety, alkohol, ničení majetku školy, narušené vztahy v třídních kolektivech, šikana a kyberšikana, proběhlo několik preventivních programů, z nichž většina byla součástí ŠVP. Ze specifické prevence jsme využili programů zahrnujících netolismus, kult těla a legální návykové látky. V budoucím období se budeme snažit najít ověřené organizace, které nabízejí preventivní programy s využitím zážitkových metod. Bohužel vnímáme společenský trend, který posouvá rizikové chování žáků směrem k nižší věkové hranici.

Na prvním i druhém stupni proběhly besedy s městskou policií (MP) na témata šikana, kyberšikana a dopravní výchova. Všechny programy měly dobrý ohlas mezi žáky i vyučujícími, a proto budeme pokračovat ve spolupráci.

Nespecifické programy zahrnovaly adaptační pobyt pro 6. ročníky, hudební charitativní akce, program Evropské unie zaměřený na výtvarný projev žáků pod názvem „Linky umění –

umění na dotek,“ sportovní vánoční turnaje, vánoční trhy a zpívání v kapli, Den dětí ve spolupráci s místním hasičským sborem. Všechny tyto akce přispěly k pocitu sounáležitosti žáků i rodičů se školou a mnoho z nich budeme opakovat.

V důsledku rozšiřování digitálních technologií, a to především mobilních telefonů mezi dětmi na I. a II. stupni ZŠ, se potýkáme s nárůstem rizikového chování žáků v oblasti vzájemných vztahů. Evidujeme nevhodnou komunikaci vůči některým skupinám žáků a používání mobilních zařízení, mnoho žáků využívá sociální sítě bez znalostí základních pravidel a někteří bez vědomí, jaké nebezpečí to pro ně může představovat. Mnohá rizika spatřujeme také v přístupu dětí k nevhodným obsahům na internetu a následné používání vulgárních výrazů vůči ostatním spolužákům, rasistickým poznámkám apod.

Dalším faktorem přispívajícím k rizikovému chování je vysoký počet ukrajinských žáků a dětí ze spádových škol, které často přicházejí do školy v průběhu prvního stupně nebo až na druhý stupeň a musí se zařadit do již vytvořených kolektivů. Dále trávení času mimo školní budovu po příjezdu nebo před odjezdem z Kostelce. Jako riziková místa můžeme označit školní šatny z důvodu míchání žáků z mnoha různých tříd a samozřejmě toalety, kde je kontrola omezená a kamerový systém zakázaný. Na toaletách žáci často ničili vybavení v jednotlivých kabinkách a jen ne vždy se podařilo zjistit, kdo byl za ničení majetku zodpovědný.

2.2 Pedagogové

Všichni pracovníci školy mají ve sborovně k dispozici krizové plány v případě rizikového chování žáků, náměty na různé výukové aktivity, manuály a pokyny ke komunikaci s ohroženými žáky a další aktuální materiály. Pracovníci ŠPP (školského poradenského pracoviště) a vedení školy tyto materiály také zasílají učitelům do elektronického systému školy a k dispozici jsou i ve sdíleném úložišti. V budoucím období bychom chtěli prohlubovat vzájemnou komunikaci mezi učiteli a ŠPP. Naším cílem je zmapovat klima jednotlivých tříd a získávat postřehy učitelů ze společných akcí s dětmi a řešit problémy v jejich počátcích.

3. Primární prevence a její cíle

Činnosti primární prevence jsou diferenciovány pro I. a II. stupeň. Jednotlivé aktivity jsou prováděny plánovaně nebo aktuálně dle potřeby a zpravidla jsou mezipředmětově koordinovány.

Preventivní program je zpracován na základě:

- diskuzí s vedením školy, školním psychologem a učiteli
- analýzy aktuální situace ve škole
- sledování výskytu rizikového chování v uplynulém školním roce
- komunikace se žáky
- informací ze schránky důvěry

3.1 Cíle pro žáky

- preventivně působit v co nejširší oblasti rizikových forem chování
- pokračovat v aktivitách, které povedou ke zvýšení odolnosti dětí vůči rizikovému chování
- realizovat programy vedoucí k větší toleranci, zlepšení vztahů v kolektivech, prevenci šikany, agrese a závislostního chování
- systematická výuka a výchova žáků ke zdravému životnímu stylu
- vedení žáků ke zdravému sebevědomí

3.2 Cíle pro pedagogické pracovníky

- zapojovat se aktivně do preventivního programu
- komunikovat s ŠPP o rizikovém chování žáků
- pravidelné mapování potřeb a evaluace v oblasti primární prevence
- vzdělávat se v oblasti primární prevence
- vytvářet bezpečné klima školy a třídy
- věnovat zvláštní péči žákům se speciálními vzdělávacími potřebami
- využívat moderní výukové metody a postupy

3.3 Cíle pro rodiče

- udržovat dobré vztahy mezi rodinou a školou
- informovat rodiče o rizicích, jakým jsou jejich děti vystaveny a jak jim předcházet
- zapojovat rodiče do aktivit školy

4. Aktivity, projekty

Programy specifické primární prevence

1. ročník

	Název a zaměření	Realizace	Cíl aktivity
1.	Zdravá výživa	leden	Seznámit se interaktivním způsobem se zásadami zdravého stravování, skládání jídelníčku, důležitost výživy pro lidské tělo a příprava zdravé svačinky.
2.	Policie ČR	říjen/listopad	Dopravní výchova a jak se chovat jako chodec, spolujezdec

2. ročník

	Název a zaměření	Realizace	Cíl aktivity
1.	Zdravá výživa	únor	Seznámit se interaktivním způsobem se zásadami zdravého stravování, skládání jídelníčku, důležitost výživy pro lidské tělo a příprava zdravé svačinky.
2.	Policie ČR	prosinec	Dopravní výchova a jak se chovat jako chodec, spolujezdec

3. ročník

	Název a zaměření akce	Realizace	Cíl aktivity
1.	Zdravá pětka (Nadační fond Albert)	listopad	Seznámit se interaktivním způsobem se zásadami zdravého stravování, skládání jídelníčku, důležitost výživy pro lidské tělo a příprava zdravé svačinky.
2.	Policie ČR	březen	Dopravní výchova a jak se chovat jako chodec, spolujezdec

4. ročník

	Název a zaměření akce	Realizace	Cíl aktivity
1.	Zdravá pětka (Nadační fond Albert)	březen	Seznámit se interaktivním způsobem se zásadami zdravého stravování, skládání jídelníčku, důležitost výživy pro lidské tělo a příprava zdravé svačinky.
2.	Linka bezpečí NAŽIVO	leden	Jak se cítit dobře ve vztazích s ostatními, odlišnosti, na koho a kdy se obrátit v těžké situaci.
3.	Dopravní výchova	podzim/jaro	Bezpečné reagování v dopravních situacích.

5. ročník

Název a zaměření akce	Realizace	Cíl aktivity
1. Zdravá výživa	leden	Seznámit se interaktivním způsobem se zásadami zdravého stravování, skládání jídelníčku, důležitost výživy pro lidské tělo a příprava zdravé svačinky.
2. Linka bezpečí NAŽIVO	březen	Jak se cítit dobře ve vztazích s ostatními, odlišnosti, na koho a kdy se obrátit v těžké situaci.
3. Policie ČR	květen	Trestně právní zodpovědnost (např. při natáčení bez svolení na mobilní telefon apod.)

6. ročníky

Název a zaměření akce	Realizace	Cíl aktivity
1. Adaptační kurz (škola)	září	seznámení se s třídním učitelem na 2. stupni a s žáky s ostatních ročníků
2. Bolest jménem šikana (Acet ČR)	září	pochopení pocitů obětí i agresora šikany, rozpoznání šikany a jejích podob, kde hledat pomoc
3. Sebepoškozování (školní psycholog a metodik prevence)	únor	důvody a pocity, které děti vedou k sebepoškozování a techniky ke snížení úzkosti

7. ročník

Název a zaměření akce	Realizace	Cíl aktivity
1. Moderní je nekouřit (Acet ČR)	září	uvědomit si životní priority a pochopit finanční, zdravotní, pracovní a společenský dopad závislosti na nikotinu
2. Sebepoškozování (školní psycholog a metodik prevence)	únor	důvody a pocity, které děti vedou k sebepoškozování a techniky ke snížení úzkosti

8. ročník

	Název a zaměření akce	Realizace	Cíl aktivity
1.	Netolismus	září	Seznámit žáky s nástrahami sociálních sítí a jak předcházet závislosti
2.	Trestně právní zodpovědnost nezletilých (MP)	prosinec	přijetí zodpovědnosti za své chování
3.	Legální návykové látky (školní psycholog a metodik prevence)	leden	seznámit žáky s následky užívání volně prodejných návykových látek

9. ročník

	Název a zaměření akce	Realizace	Cíl aktivity
1.	Kult těla (Acet ČR)	září	prevence poruch příjmu potravy a sebepoškození. Charakter vs. Image. Sebe přijetí.
2.	Techniky zvládnání úzkostných stavů (školní psycholog)	prosinec	posílení psychické odolnosti a techniky k uvolňování stresu a napětí
3.	Trestně právní zodpovědnost nezletilých (MP)	duben	přijetí zodpovědnosti za své chování
4.	Finanční gramotnost	květen/červen	finanční zodpovědnost a kritické myšlení žáků o současném finančním světě a příprava k samostatnému hospodaření

4.1 Specifická primární prevence obsažená ve školním vzdělávacím programu

Ročník	Předmět	Téma
1. a 2. ročník	Prvouka	Zdraví Bezpečný chodec
3. ročník	Prvouka	Základy první pomoci a zdravý životní styl
4. a 5. ročník	Informační a komunikační technologie	Základní pravidla bezpečnosti práce dig. technologiemi
4. ročník	Člověk a jeho svět	Dopravní výchova: Cyklista Chraňme přírodu, zdravý životní styl
4. ročník	Člověk a jeho svět	Rasismus, menšiny, protizákonné jednání, práva a povinnosti

5. ročník	Člověk a jeho svět	Xenofobie, rasismus (I. a II. sv. válka)
6. ročník	Výchova k občanství	Domov a rodina, zdravý životní styl, denní režim
7. ročník	Výchova k občanství, Život v regionu	Život mezi lidmi-lidské vztahy, člověk a kultura
8. ročník	Přírodopis, Chemie	První pomoc, zdravý životní styl, vliv drog, kouření a stresu na lidský organismus a na náš život,
8. ročník	Chemie	Jedovaté anorganické látky
9. ročník	Ochrana přírody, Ekologie	Léčiva, drogy, otravné látky

4.2 Nespecifická primární prevence

Naše škola organizuje v rámci nespecifické prevence aktivity, které napomáhají soudržnosti kolektivů. Akce realizujeme v průběhu celého školního roku.

- Plavání 2. a 3. ročník
- sport v přírodě pro 6. – 9. ročníky
- adaptační kurz pro 6. ročníky
- cyklistický, lyžařský, vodácký kurz
- dopravní a zdravotní výchova pro 6. – 9. ročníky
- vánoční trhy a hudební charitativní akce
- pravidelné výtvarné a umělecké výstavy pro veřejnost
- kulturní akce (Den dětí, Akademie, vánoční trhy, výstavy výtvarných prací)
- kurzy plavání (3. a 4. ročník)
- kroužky, zájmové kluby vedoucí ke zdravému psychickému a fyzickému rozvoji dětí (viz výše)

Vzdělávání pedagogů

Název a zaměření	Počet hodin	Realizátor	Počet školených pedagogů
Kyberbezpečnost	4	NPI	všichni
Specializační studium Metodik prevence	2023/2025	NPI/Semiramis	3
Specializační studium Výchovný poradce	2024/2027		2

Spolupráce s rodiči

- pravidelné třídní schůzky s rodiči a žáky
- poradenství pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

- společenské akce ve škole s účastí rodičů

Poradenství

Školní poradenské pracoviště (ŠPP)

ŠPP poskytuje odborné konzultace a poradenskou činnost po předchozí domluvě e-mailem.

Výchovná poradkyně: Mgr. Jaroslava Kotyšánová (j.kotysanova@zskncl.cz)

Mgr. Jindřiška Havlíčková (j.havlickova@zskncl.cz)

Metodik prevence: Gabriela Fridrichová (g.fridrichova@zskncl.cz)

M.Ed. Soňa Kohnová

Školní psycholog: Mgr. Michal Barda

5. Evaluace

Zhodnocení preventivního programu proběhne na základě:

- zpětné vazby žáků a učitelů na jednotlivé programy
- účinnosti a změn v rizikovém chování žáků
- anonymních informací od žáků (schránka důvěry)
- zpětné vazby od zákonných zástupců
- podnětů ze schránky důvěry

V Kostelci nad Černými lesy

2. 9. 2024

.....

Mgr. Lenka Rosensteinová